

Zadania dla szkół ponadgimnazjalnych

1. W XI wieku najwyższym urzędnikiem po księciu był:

- a) kasztelan;
- b) sołtys;
- c) wojewoda;
- d) włodarz.

2. Zdobycze Bolesława Chrobrego – Milsko, Łużyce, Grody Czerwieńskie – zostały odbite za panowania:

- a) Mieszka II;
- b) Bolesława Śmiałego;
- c) Władysława Hermana;
- d) Bolesława Krzywoustego.

3. Która z odpowiedzi przedstawia chronologicznie prawidłowo ułożonych władców:

- a) Mieszko II – Bezprym – Kazimierz Odnowiciel – Bolesław Śmiały – Władysław Herman;
- b) Mieszko II – Bolesław Śmiały – Kazimierz Odnowiciel – Władysław Herman;
- c) Mieszko II – Kazimierz Odnowiciel – Bezprym – Władysław Herman – Bolesław Śmiały;
- d) Mieszko II – Kazimierz Odnowiciel – Bolesław Śmiały – Bezprym – Władysław Herman.

4. Bolesław Krzywousty panował początkowo nad:

- a) Wielkopolską, Kujawami, Grodami Czerwieńskimi;
- b) Małopolską, Śląskiem, Ziemią Lubuską;
- c) Pomorzem, Mazowszem, Śląskiem;
- d) Mazowszem, Małopolską, Wielkopolską.

5. Który z przywilejów szlacheckich był przyznany jako pierwszy:

- a) cerkwico-nieszawski;
- b) koszycki;
- c) czerwiński;
- d) jedleńsko-krakowski;

6. Przed 1320 rokiem (intronizacja Władysława Łokietka) koronacja władców Polski odbyła się:

- a) czterokrotnie;
- b) pięciokrotnie;
- c) sześciokrotnie;
- d) siedmiokrotnie.

7. Roczniki, czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego Jana Długosza zostały napisane za panowania:

- a) Władysława Łokietka;
- b) Władysława Jagiełły;
- c) Kazimierza Jagiellończyka;
- d) Kazimierza Wielkiego.

8. Władysław Jagiełło miał dwóch synów, Władysława i Kazimierza, z małżeństwa z:

- a) Jadwigą Andegaweńską;
- b) Zofią Holszańską;
- c) Elżbietą, córką Ottona z Pilczy;
- d) Z żadną z wymienionych.

9. Które z wymienionych miast liczyło najmniej mieszkańców w końcu XV wieku:

- a) Warszawa;
- b) Gdańsk;
- c) Poznań;
- d) Kraków.

* * *

Przeczytaj fragment utworu Jana Kochanowskiego *Satyr albo dziki mąż* z 1564 roku i odpowiedź na pytania.

„Gdzie pojrzę, wszędy rąbią: albo buk do huty,
Albo sośnią na smole, albo dąb na szkuty [...]
Próżna to, niech mi wierę, jako kto chce, łaje,
Nie masz dziś w Polsce — jedno kupcy a rataje.
To największe misterstwo, kto do Brzegu z woły.
A do Gdańska wie drogę z żytem a z popioły;
Na Podolu go nie patrz, bo między Tatary
Szabla więcej popłaca niż leśne towary”.

10. Nazwij zjawisko gospodarcze skomentowane przez poetę:

- a/ rozwój gospodarki folwarcznej;
- b/ rozwój przemysłowy;
- c/ industrializacja;
- d/ urbanizacja.

11. Nazwij zjawisko społeczne skomentowane przez poetę:

- a/ migracje wielkich grup społecznych;
- b/ rozwój klasy robotniczej;
- c/ podejmowanie działalności produkcyjno-handlowej przez szlachtę;
- d/ nadawanie ziemi chłopom.

12. Wymień produkt nie eksportowany z terenów Polski:

- a/ zboże;
- b/ drewno;
- c/ woły;
- d/ złoto.

* * *

13. Wacław Potocki był:

- a) kompozytorem;
- b) architektem;
- c) rzeźbiarzem;
- d) poetą.

14. Z korony Polskiej zrezygnował (abdykował):

- a) Jan Kazimierz;
- b) Władysław IV Waza;
- c) Zygmunt III Waza;
- d) Stefan Batory.

15. Konstytucja *Nihil novi*, tworząca zręby demokracji szlacheckiej, uchwalona została w 1505 roku w:

- a) Warszawie;
- b) Krakowie;
- c) Poznaniu;
- d) Radomiu.

16. Jakie ziemie Wielkiego Księstwa Litewskiego zostały włączone do Korony Polskiej w wyniku unii lubelskiej z 1569 roku:

- a) Podlasie, Wołyń, Podole, Kijowszczyzna;
- b) Wołyń, Podole, Inflanty, Mołdawia;
- c) Podole, Kijowszczyzna, Ziemia Smoleńska;
- d) Ziemia Smoleńska, Podlasie, Wołyń.

17. Popularny w XVII wieku w Polsce socynianizm był:

- a) kontynuacją kalwinizmu;
- b) kontynuacją arianizmu;
- c) kontynuacją luteranizmu;
- d) kontynuacją mariawityzmu.

18. W okresie bezkrólestwa władzę *interrex* w Polsce pełnili:

- a) Marszałek wielki koronny;
- b) Marszałek izby poselskiej;
- c) Prymas;
- d) Marszałek senatu.

19. Piechota wybraniecka to:

- a) piechota składająca się z chłopów pochodzących z dóbr królewskich;
- b) piechota złożona z najemników werbowanych w kraju i za granicą;
- c) piechota składająca się z chłopów pochodzących z dóbr szlacheckich;
- d) piechota składająca się z najlepszych rycerzy.

20. Sejm „niemy” z 1717 roku:

- a) powołał na tron Stanisława Augusta Poniatowskiego;
- b) wprowadzał stałe podatki na określoną liczbę wojska;
- c) zniósł liberum veto;
- d) ustanowił obniżenie liczebności wojska.

21. Jedyna elekcja *vivente rege* (wybór następcy za życia panującego) miała miejsce za panowania:

- a) Zygmunta Augusta;
- b) Zygmunta I Starego;
- c) Stefana Batorego;
- d) Zygmunta III Wazy.

22. Konstytucja Księstwa Warszawskiego została podpisana przez Napoleona w roku:

- a) 1806;
- b) 1807;
- c) 1808;
- d) 1809.

23. Z rąk Ignacego Hryniewieckiego zginął w 1881 roku car:

- a) Aleksander I;
- b) Aleksander II;
- c) Aleksander III;
- d) Aleksander IV.

24. Wedle konstytucji marcowej Prezydent Rzeczypospolitej:

- a) był najwyższym Zwierzchnikiem Sił Zbrojnych;
- b) był Wodzem Naczelnym;
- c) nie miał kompetencji w stosunku do wojska;
- d) był najwyższym Zwierzchnikiem Sił Zbrojnych i Wodzem Naczelnym;

25. W Polsce w latach 1918-1926 funkcjonował system:

- a) dwupartyjny;
- b) wielopartyjny;
- c) monopartyjny;
- d) dwuipółpartyjny;

26. 1 września 1939 roku na czele polskiego rządu stał:

- a) Sławoj Felicjan Składkowski;
- b) Władysław Sikorki;
- c) Władysław Raczkiewicz;
- d) Stanisław Mikołajczyk.

* * *

Przeczytaj *Odezwę Rady Jedności Narodowej, w sprawie procesu „szesnastu” w Moskwie, z 1 VII 1945 roku* i odpowiedź na poniższe pytania.

„Polacy!

Po klęskach i męczarniach, jakie przeszliśmy na cmentarzyskach milionów Majdanka i Oświęcimia, po bestialskich gwałtach niemieckich i zbezczeszczeniu dziesiątków tysięcy kobiet przez „sprzymierzeńców sowieckich”, nie oszczędzono Polsce najokrutniejszego bólu i upokorzenia. Przed sądem w Moskwie stanęli najlepsi synowie Polski, którzy przez 5 lat z największym poświęceniem, z bohaterskim narażeniem życia kierowali nieugiętą walką Narodu przeciwko hitleryzmowi. Tych właśnie ludzi, przywódców Polski Podziemnej, twórców AK, ministrów rządu krajowego, członków Rady Jedności Narodowej, kierowników najważniejszych stronnictw polskich oskarża się o współpracę z Niemcami i zarzuca im się, że stali na czele nielegalnych organizacji antyradzieckich.

Przemilcza się fakt niezbity, że w momencie wkroczenia Armii Czerwonej na nasze ziemie wschodnie i do Lubelszczyzny, delegatury okręgowe Polski Podziemnej ujawniały się wszędzie, a oddziały AK oddawały się do dyspozycji dowódców radzieckich uderzając na Niemców — aresztowano ich jednak i rozstrzeliwano, zmuszając tym do dalszej konspiracji, której ani Delegatura Rządu, ani Rada Jedności Narodowej nie chce.

Zwabioną podstępnie „szesnastkę” więzi się i stawia ją przed sąd obcego mocarstwa; oskarża się ją o różne niepopelnione zbrodnie, zmusza się do okrutnego poniżenia i skazuje w sądzie rosyjskim. Jak maltretowano tych ludzi, jakie stosowano sposoby, aby doprowadzić ich do tego? Ponura tajemnica tego znana jest tylko tym, którzy inscenizowali już podobne ekscesy trockistów i wódców Armii Czerwonej.

Nie chcemy wglądać w kulisy metod obecnego reżymu rosyjskiego. Wiemy tylko, że przebiera się miara cierpliwości Narodu Polskiego. Możemy znieść wszystko, prócz jednego, prócz deptania naszego honoru i poniżania godności narodowej. Niemcy męczyli nasze ciała, dziś chce się zadać gwałt naszym najświętszym zasadom, zgnębić nas moralnie, storturować nasze dusze. Mamy przypatrywać się obojętnie komedii inscenizowanej na gruzach największej tragedii ludzkiej. Nie damy się jednak sprowokować. Jeżeli proces moskiewski miał na celu włożyć Polakowi broń do ręki, zareagujmy inaczej, pełną powagą i skupieniem. Cały Naród jednoczy się duchowo w obliczu przeżywanej tragedii i okrywa żałobą.

Rada Jedności Narodowej”

27. Jaki jest to rodzaj źródła historycznego?

- a) Aktowe;
- b) Epistolarne;
- c) Historiograficzne;
- d) Hagiograficzne.

28. Rada Jedności Narodowej została utworzona w roku:

- a) 1942;
- b) 1943;
- c) 1944;
- d) 1945.

29. Wśród oskarżonych w „procesie szesnastu” nie było:

- a) Ostatniego dowódcy AK;
- b) Delegata Rządu na Kraj;
- c) Przewodniczącego Rady Jedności Narodowej;
- d) Premiera Rządu Tymczasowego.

* * *

30. Polska jest członkiem Rady Europy od roku:

- a) 1990;
- b) 1991;
- c) 1992;
- d) 1993.